

**GAZETA
PORANNA****— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —**

Nr. 9074.

Lwów, wtorek 17 grudnia 1929.

Rok XX.

Nakładem Wydawnictwa „Gazeta Poranna” Spółka z ogr. odp. Redaktor naczelny: Dr. JÓZEF REINLENDER

Wykwintne pokoje do śniadań i restauracje poleca F-a „Zakłame”, ul. Akademicka 24.

**Przesilenie skończy się w krótkim czasie
i zostanie korzystnie zlikwidowane dla sprawy publicznej.**

Wywiad u b. premiera p. Bartla po jego powrocie z Warszawy.

Lwów, 16. grudnia.

B. premier prof. Kazimierz Bartel po powrocie z Warszawy udzielił przedstawicielowi „Ajencji Wschodniej” następującego wywiadu:

— Widocznie p. Profesorowi służyła dobrze atmosfera warszawska. Marnotrawnego syna przyjęła na ogół cała prasa bardzo przychylnie. Czy nie będzie teraz p. Profesor tęsknić za Warszawą?

— Jest to pytanie sentymentalne, a ja nie jestem człowiekiem sentymentów.

— W każdym razie pobyt p. Profesora w Warszawie rozwiał legendy o tem, jakoby po opuszczeniu stanowiska premiera przez p. Profesora oziębiły się stosunki pomiędzy Belwederem a łwowską ulicą Nablclaka. Świadczy o tem chyba najlepiej tak długa konferencja z Marszałkiem Piłsudskim.

— Ocenę tego pozostawiam tym wszystkim, którzy się tem interesują.

— Czy prawdziwe są pogłoski niektórych dzienników o ewentualnem powołaniu na ministra spraw wewn. wojewody Twardo, a na ministra spraw zagr. p. Pałka? Czy w takim razie min. Załeski objąłby stanowisko ambasadora w Londynie?

— W sprawach personalnych nie potrafię udzielić żadnych wyjaśnień.

— Czy Pan Prof. ma nadzieję, że przesilenie skończy się w krótkim czasie i że zlikwidowane zostanie korzystnie dla sprawy publicznej?

— W toku rozmów moich, które prowadziłem w Warszawie, odniosłem wrażenie, że tak i to zarówno na pierwsze jak i drugie pytanie.

— Czy w ostatnich konferencjach na Zamku i o tych, które podobno od-

być się jeszcze mają, wyjdzie jakaś Księga Błękitna, jako pamiątka ostatniej doby?

— Książkę taką mógłby wydać tylko P. Prezydent Rzplitej, a o tem między nami nie było mowy.

— Czy nastąpiło pewne odprężenie i uspokojenie sytuacji politycznej? — Czy w razie utworzenia nowego rządu prawdopodobne są wielkie zmiany w składzie gabinetu?

— Na pierwsze pytanie nie umiem

**Bogomołow dementuje swój wywiad
ogłoszony w londyńskim „Observer”.**

Londyn, 15. grudnia. (PAT.) „Observer” podaje dziś wywiad z Bogomołowem, zaopatrzony w następujący sensacyjny tytuł: „Bogomołow wyjaśnia, dlaczego opuścił Polskę”. — „Nieporozumienia z Piłsudskim”. Dosłowny tekst wywiadu jest następujący: Opuściłem Warszawę, albowiem ściągnąłem na siebie nienawiść Marszałka Piłsudskiego, który jest istotnym dyktatorem kraju, choć dyryguje za kulisami. Prezydent, premier i parlament są jego marionetkami. Sytuacja stała się dla mnie nie od zniesienia. Byłem w prasie przedmiotem ataków, nieprawdziwych i niesprawiedliwych. Sytuacja wytworzyła się nie do tolerowania dla dyplomaty.

Przedstawiłem to memu rządowi i

otrzymałem polecenie udania się do Londynu. Byłem bardzo uradowany i wyjechałem w ciągu 24 godzin. Przypuszczam, że mój nagły wyjazd był wykorzystany przez moich wrogów dla rozpowszechnienia tych wszystkich plotek, które są równie nieprawdziwe jak ataki przeciw mnie w okresie mego pobytu w Warszawie.

Zapytany w tej sprawie przez korespondenta Pata, Bogomołow oświadczył: Żadnego wywiadu z „Observer” nie miałem i żadnego korespondenta „Observer” wogóle nie widziałem. — Wystosowałem dziś natychmiast list do redakcji „Observer”, wyrażając me największe zdziwienie z powodu umieszczenia wywiadu ze mną, co wogóle nie miało miejsca.

**Przygniatające zwycięstwo Polaków
W WYBORACH W MIASTACH G. ŚLASKA.**

Katowice, 15. grudnia. (PAT.) Wyniki wyborów w 6 miastach woj. śląskiego są następujące: W Lublińcu na 18 mandatów Polacy uzyskali 12, Niemcy 6. W Miasteczku Polacy zyskali wszystkie 12 mandatów. W Bieruniu Polacy zyskali 18 mandatów.

W Strumienniu wszystkie 15 mandatów uzyskali Polacy. W Skoczowie

na 18 mandatów Polacy zyskali 13, Niemcy i Żydzi 1. W Pszczynie z liczby 24 mandatów listy polskie uzyskały 13 a Niemcy 11. Dotychczas w Pszczynie większość posiadali Niemcy. Ogółem z 37 mandatów, posiadanych w tych 6 miastach, Niemcy stracili 16 mandatów. W Katowicach odbywa się obecnie obliczanie głosów.

dać odpowiedzi, bo poza konferencjami z P. Prezydentem, P. Marszałkiem i ministrami nie miałem sposobności z nikim mówić. Na drugie pytanie również nie potrafię odpowiedzieć.

— Pogłoski o nadwątlenem zdrowiu Marszałka Piłsudskiego były widocznie nieprawdziwe, skoro P. Marszałek mógł przyjąć p. Profesora na tak długiej konferencji, a dyskusja była niewątpliwie ożywiona?

— P. Marszałka Piłsudskiego znana. Jażem w znakomitem zdrowiu i w doskonałej formie pod każdym względem. Powiedziałem Mu to wprost, wyrażając swą radość, że po paromiesięcznym niewidzeniu się, znalazłem Go w tak znakomitym stanie.

— Czy w razie, gdyby sytuacja w Sejmie się nie uspokoiła i nie było nadziei prowadzenia normalnych i spokojnych obrad w Sejmie, czy w takim razie nastąpiłoby już w bliskim czasie rozwiązanie Izby Ustawodawczej i okrojowanie nowej Konstytucji i nowej ordynacji wyborczej?

— O sprawach tych z nikim nie rozmawiałem.

— Czy podczas ostatnich konferencji omawiana była także sytuacja gospodarcza kraju?

— Rozmawiałem o sprawach gospodarczych z ministrami resortów gospodarczych, w pierwszym rządzie z p. ministrem Matuszewskim, z którym odbyłem 1-godzinną konferencję.

— Czy po tak serdecznem przyjęciu w Warszawie, wybiera się p. Profesor w najbliższym czasie znowu do Grodu Syreniego, czy też będzie to „U kresu wędrówki” (tytuł granej obecnie w Warszawie sztuką Sheriffa) Profesora do Warszawy?

— Wcale się obecnie do Warszawy nie wybieram i stosunku mego do obecnych moich zainteresowań (vide Politechnika) nie zmienię.

WSZYSTKIE GRZECZ E DZIECI, PAT I PAŁACHON
 dobrych rodziców zapraszają
 na dwa ostatnie gościnne występy, które odbędą się dziś w po-
 niedzialek i jutro we wtorek od godz. 3.30 w kinoteatrach
„KOPERNIK” - „MARYSIENKA”

Drugi Zjazd Sybiraków w Warszawie.

Po przemówieniach powitalnych uczestnicy udali się do Belwederu i złożyli hołd Marsz. Piłsudskiemu.

Warszawa, 15. grudnia. (PAT). Dziś obradował w stolicy drugi zjazd Związku Sybiraków, w którym w liczbie około 400, wzięli udział nie tylko żołnierze byłej dywizji syberyjskiej, lecz również więźniowie polityczni z Syberji.

Po nabożeństwie w kościele św. Krzyża nastąpiło o godz. 11 uroczyste otwarcie zjazdu w sali Stowarzyszenia Techników. Zjazd zaszczylicili obecnością przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych, a mianowicie Marszałek Senatu Szymański, minister spraw wewn. gen. Składkowski, prezes B. B. W. R. Sławek, poseł Tomaszewicz, dowódca 15-tej dywizji syberyjskiej gen. Czuma, weterani z r. 1863 i inni. Obradom przewodniczył dyrektor departamentu Ministerstwa Spraw Wiedliwości Świątkowski.

Objawsz przewodnictwo p. dyr. Świątkowski wygłosił krótkie przemówienie, w którym podziękował serdecznie za przybycie na zjazd przedstawicielom rządu, oraz gościom.

W imieniu Rządu witał Zjazd, życząc mu pomyślnych obrad, minister spraw wewnętrznych gen. Składkowski. W imieniu Związku Legionistów przemawiał pos. Sławek.

W dalszym ciągu witał zjazd p. Huppert w imieniu Federacji polskich Związków obrońców Ojczyzny, pułk. Krzyżanowski w imieniu Związku Kaniowczyków, gen. Iwanowski w imieniu Związku byłych uczestników powstań narodowych. Następnie major Srokowski wygłosił odczyt na temat znaczenia utworzenia 5-tej dywizji syberyjskiej i bitwy pod Tają 23 grudnia 1919 r. Po odczycie wojewoda Gintowt - Dziewałowski uzasadniał deklarację ideową Związku Sybiraków, którą zebrał przez aklamację przyjęli. Ostatni przemawiał powieściopisarz Wacław Sieroszewski. Zamykając obrady plenarne Zjazdu, dyr. Świątkowski odczytał depesze powitalne, m. in. od ministra Czerwińskiego, ministra Boenera, gen. Góreckiego i innych. — Z kolei uchwalono wysłać depesze hołdownicze do Prezydenta Rzplitej i Marszałka Piłsudskiego. Po skończonych obradach uczestnicy Zjazdu złożyli na grobie Nieznanego Żołnierza piękny wieniec z świeżego kwiecia.

Następnie udano się pochodem ulicą miast do Belwederu, celem złożenia hołdu Marszałkowi Piłsudskiemu. Pod nieobecność Pana Marszałka, przyjdum z dyr. Świątkowskim, marszałkiem Senatu Szymańskim, prezesem Anuszem, p. Sie-

roszewskim i gen. Czumą na czele, przyjechała p. Marszałkowi Piłsudskiemu. W imieniu Zjazdu przemówił dyr. Świątkowski, oddając hołd Budowniczym Państwa Polskiego i wręczając na ręce Pani Piłsudskiej dyplom honorowy i odznakę Związku Sybiraków dla Marszałka Piłsudskiego.

Pani Piłsudska podziękowała serdecznie w imieniu Pana Marszałka za wyrazy hołdu, poczem przeszła na dziedziniec, gdzie zgromadzeni byli uczestnicy zjazdu. W godzinach popołudniowych obradowała delegacja Związków, przybyła z całej Polski.

PALACE

Od 16. grudnia tylko kilka dni dwa przeboje zwię-
 kowe razem w ednym programie
CZTERECH DJABŁÓW
 i „NEW YORK W NOCY”
 Ceny niższe na wszystkie seansy. — Znżki ważne.
 oczątek seansów w niedziele o godz. 1.-tej w pol.
 w inne cnie o godz. 3.30 pop.

Eksplozja granatu w Domu Akademickim przy ul. Pijarów.

Lwów, 16. grudnia.

(—) Wczoraj o godz. 9 wieczorem w portjerce Domu Akademickiego przy ul. Pijarów 35, rozległa się głośna detonacja i równocześnie wyleciały z brzękiem szyby. Detonacja wynikała z eksplozji jakiegoś materiału wybuchowego i zaaalarmowała mieszkańców tego domu, którzy zbiegli na dół, by stwierdzić przynę tego niezwykle ewementu.

W zdemolowanej izbie portjera, zastano wśród kłębow dymu wijące go się z bólu służącego Juljana Pa-

lucha, któremu odtamki eksplozji ujętego materiału poszarpały lewą rękę. Prócz niego lżejszą ranę odniósł jego brat Józef. Okazało się, że przed kilku dniami Pałuch przyniósł do portjerki znalezione przez siebie granat, a wczoraj wieczorem ławił się nim i spowodował eksplozję, której sam padł ofiarą.

Na miejsce wypadku przybyli natychmiast funkcjonariusze policyjni, oraz Pogotowie ratunkowe, które opatrzyło Pałucha i odwiezło go do szpitala.

Wolność wyznaniowa Żydów w Jugosławii

STWIERDZONA W DRODZE USTAWY.

Białogród, 15 grudnia. (PAT) Jako dalsze ogniwo łańcucha ustaw, ogłoszonych od 6 stycznia br., a stanowiących nowe ustawodawstwo Jugosławii, została dziś podpisana przez króla u-

stawa o organizacji wyznaniowej i spólnoty kulturalnej Żydów jugosłowiańskich, stwierdzająca całkowitą wolność wyznaniową osób wyznania mojżeszowego.

Pierwszy zjazd Murmańczyków

48 PP. BĘDZIE NOŚIŁ NAZWĘ PUŁKU STRZELCÓW MURMAŃSKICH.

Warszawa, 15. grudnia. (PAT). Pierwszy Zjazd Murmańczyków, który odbył się w dniu 15. bm., zgromadził 200 uczestników epopei na Murmanii. Po nabożeństwie, odprawionem przez ks. biskupa połowego Galla, delegacja Murmańczyków złożyła wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza, zaś o godz. 12 w Kasyńce garnizonowem rozpoczęły się obrady zjazdu. Na sali obrad ustawiona była wypchana biała niedź-

wiedzią, z którą oddział przybył do Polski i z którą defilował przed 10 laty na placu Saskim przed Naczelnym Wodzem.

Zjazd postanowił wysłać depesze z wyrazami hołdu do Pana Prezydenta Rzplitej i do Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, oraz zwrócić się do Pana Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego z prośbą o nadanie 48 pp. nazwy pułku strzelców murmańskich.

Obrady geologiczno-naftowe we Lwowie.

Lwów, 15. grudnia.

Wczoraj o godz. 11. przed południem w sali Instytutu geologicznego Uniwersytetu lwowskiego przy ul. Długosza, roz-

poczęły się obrady Zjazdu geologiczno-naftowego. Celem zjazdu jest rozpatrzenie aktualnych zagadnień geologii Karpat, ze szczególnem uwzględnieniem

spraw geologiczno-naftowych i metod geofizycznych. Poza tem Zjazd omówi sprawę organizacji geologii naftowej w Polsce oraz dróg do skoordynowania wysiłków zarówno instytucji państwowych, jak i prywatnych w kierunku badań geologiczno-naftowych.

Na zjazd przybyło przeszło 50 osób, między innymi z ramienia Ministerstwa Przemysłu i Handlu przybyli inż. Wrangel oraz major Kaude, przedstawiciel Wyższego Urzędu Górniczego z Krakowa inż. dyr. Mokrá, oraz przedstawiciel Państwowego Instytutu Geologicznego.

Po zagajeniu Zjazdu nastąpiły przemówienia powitalne, poczem odbył się odczyt Dra Tolwińskiego. Na posiedzeniu popołudniowem oraz w ciągu dnia dzisiejszego zebrani wystuchają szeregu referatów i odczytów fachowych. Zakończenie zjazdu nastąpi dziś po posiedzeniu popołudniowem.

UROCZYSTOŚĆ 10-LECIA DYREKCJI KOLEI W WILNIE.

Wilno, 15. grudnia. (PAT) Wileńska Dyrekcja święciła dziś uroczystość dziesięciolecia swego istnienia. Marszałka Piłsudskiego reprezentował na uroczystości inspektor armji gen. Dąb-Kiernacki. Przybyli również ministrowie: komunikacji Kühn, pracy i opieki społecznej Prystor i reform rolnych Staniewicz.

O godz. 12. rozpoczęła się w Teatrze Miejskim uroczysta Akademia, którą zagał dyrektor wileńskich kolei inż. Malkowski, Akademię zakończył dział koncertowy. Po południu odbył się wspólny obiad żołnierski, przy udziale wszystkich dostojników, na którym kolejarze urządzili na cześć Marszałka Piłsudskiego owacje, śpiewając „Pierwszą Brygadę”.

FERDYNAND GOETEL LAUREATEM NAGRODY MIN. W. R. I O. P.

Warszawa, 15. grudnia. (PAT) Sąd konkursowy dorocznej nagrody literackiej Ministerstwa W. R. i O. P. wypowiedział się za nagrodzeniem powieści Ferdynanda Goetla „Serce Jodów”. Pan minister W. R. i O. P. uchwałę tę zatwierdził.

POŚWIĘCENIE PKO. W WILNIE

Wilno, 15. grudnia. (PAT) W dniu dzisiejszym dokonano tu poświęcenia i otwarcia ważnej placówki gospodarczej, a mianowicie oddziału PKO., w obecności prezesa PKO. dra Grubera, metropolity ks. arcybiskupa Jabrzykowskiego, wojewody wileńskiego Raczkiewicza i szeregu wybitnych osobistości.

Ważne Zgromadzenie Zw. Obrońców Lwowa.

Lwów, 16. grudnia.

(jp) Przy bardzo licznym udziale członków, którzy wypełnili doroczne Ważne Zgromadzenie Związku Obrońców Lwowa. Po zagajeniu prezesa ustępującego Zarządu dra Nowaka-Przygodzkiego i sprawozdaniach z czynnością za rok ubiegły, udzielono absolutorjum ustępującemu zarządowi, poczem uchwalono preminarz na rok 1929 zamykający się cyfra 18.200 zł. Uchwalono zmianę statutu Związku w tym kierunku, aby mogli doń należeć także wojskowi w czynnej służbie.

Po dyskusji nad sprawami Związku przystąpiono do wyborów. Przeszła lista Komisji matki. Prezesem wybrano pułk. Karola Baczyńskiego, wiceprezesami: Leo. na Tychowskiego, Adama Świeczawskiego i inż. Konrada Lisowskiego.

Popierajcie Ligę morską i rzeczną!

NOWI KARDYNAŁOWIE.

Rzym, 15. grudnia. (PAT) W poniedziałek, 16. bm. na tajnym konsystorzu papieskim otrzymają kapelusze kardynalskie: ks. prymas Irlandji Macrory, ks. prymas Portugalji Cerejeira, arcybiskup Paryża Verdleur, arcybiskup Palermo Lavitrani, arcybiskup Genui Minoretti oraz nuncjusz monsg. Capelli.

M E D Y C Y N A A Z D R O W I E

DODATEK TYGODNIOWY „GAZETY PORANNEJ”.

Czy linja moja odpowiada modzie?

Lwów, 16 grudnia.

Oto pytanie, które współczesna kobieta zadaje często **źwiędziadłu i swoim przyjaciółkom**, aby zrozpaczona dalej zażywać odłuszczone pigułki i głodzić się, by wreszcie ową wymarzoną linję smukłą lub półsmukłą uzyskać. Winą smukłości i otyłości jest często **niewłaściwe odżywianie się**, a jednak jakże często widzimy **otyłych, mimo głodzenia się i nadozwrot widzimy smukłych nie przestrzegających żadnych dykt ani kalorii**.

Pytanie to rozstrząsali **wybitni badacze przemiany materji**, którzy na zjeździe w Berlinie starali się dociec **przyczyny smukłości i otyłości**. Stwierdzono tam wprawdzie **niewątpliwy wpływ nieodpowiedniej kuchni na otyłość**, ale kuchnia sama do wywołania otyłości **nie wystarcza**, do otyłości trzeba być **skłonny**, a skłonność ta jest **przeważnie wrodzona, ale często i nabyta**. Skłonność taka jest **ogólna i miejscowa**.

I tak zauważono **wybitną podściółkę tłuszczową skóry ramienia u kobiety, niegłej w młodych latach poparzenia, u której poparzenie zakryto płatem skóry brzusznej**. A jak wiadomo, przede wszystkim **skłonność do obfitej podściółki tłuszczowej jest własność skóry brzusznej**. Wpływ niewątpliwy na otyłość mają **t. zw. gruczoły o wewnętrznym wydzielaniu**. Gruczoły te zdają się tworzyć w ustroju **zamknięty system, a zaburzenia w jednym gruczole powodują zaburzenia w całym ustroju**. Jest rzeczą znaną, że **kobiety w okresie przekwitania płciowego okazują skłonność do tycia**. Obok gruczołów rozrodczych niewątpliwy wpływ na otyłość ma **i tarczycyca**. I stąd **większość t. zw. preparatów odłuszczeniowych to są preparaty tarczycowe**, które nieodpowiednio dawkowane wywołają **mogą bardzo przykre zaburzenia w ustroju**, głównie w mięśniu sercowym i układzie nerwowym.

Kuracje tedy odłuszczeniowe można przeprowadzić **długo i uprawianiem odpowiednich sportów i te kuracje można jeszcze do pewnego stopnia uprawiać bez kontroli lekarskiej**, pigułek jednak bez kontroli lekarskiej zażywać nie można. Odłuszczenie także przypłacić można nie tylko zdrowiem, **ale nawet życiem**.

Człowiek jest **naogół niezadowolony z swego losu i pragnie zawsze losu bliźniego**. I stąd **chce schudnąć otyły, tyć jednak pragnie chudy**. Smukła bowiem linja jest **niestety często wyrazem schorzenia**. Na wspomnianym zjeździe zajmował się tą sprawą **prof. Tannhäuser z Dusseldorfu**. W świetle prac zjazdowych okazuje się, że **zaburzenia w gruczolach o wewnętrznym wydzielaniu głównie tarczycyca, gruczoły rozrodcze, szyszynka w mózgu oraz niektóre części układu nerwowego powodują smukłą linję człowieka**. A wtedy nie pomagają żadne krople na apetyt, ani przyjmowanie wielkich ilości pokarmów, **chudy bowiem chudym zostanie**.

Walka tedy o t. zw. modną linję,

to **walka często niebezpieczna, której samowolnie bez znajomości ustroju przeprowadzić nie można**. Stawka bo-

wiem tej walki jest **rzeczą, zbyt drogocenną — bo zdrowie, a stawka to niejednokrotnie najdroższa na świecie**.

Czy dużo ludzi umiera na zapalenie płuc?

Lwów, 16 grudnia.

Higienista niemiecki Lehman zajął się zagadnieniem **umieralności mieszkańców Niemiec na zapalenie płuc i stwierdził, że ta umieralność wzrasta**. Na 10.000 zgonów przypadają wpraw-

dzie **tylko 4 zgony z powodu zapalenia płuc, niemniej jednak można stwierdzić wzrost umieralności, przy czem wyraźny jest wpływ niektórych zawodów na to schorzenie**.

Promienie ultrafioletowe w sali szkolnej

Lwów, 16 grudnia.

Znany jest **wpływ promieni ultrafioletowych na rozwój fizyczny dzieci w wieku szkolnym**, promienie te w głównej mierze **chronią dzieci przed t. zw. chorobą angielską (krzywicą)**. Wiadomą jest rzeczą, że **zwyczajne szyby nasze prawie że promieni tych nie przepuszczają**. Jak techniczne i le-

karne pisma donoszą, **udała się fabrykacja szkła, przepuszczająca promienie ultrafioletowe**. Szybami takimi zaopatrzyła **gmach swój szkoła w Szczecinie**. Niemieckie stery lekarskie przywiązują do odkrycia tego dużą wagę i o ile sprawdzą się te szklane nadzieje, to **dojdą promienie ultrafioletowe do każdej izby szkolnej**.

Szelki to wróg dzieci i młodzieży.

Lwów, 16 grudnia.

Nieodpowiednia odzież powoduje często **schorzenia, których możemy i powinniśmy uniknąć**. Rola i straszne skutki **gorsetów, pobutujących jeszcze w starych schowkach naszych matek i babek są ogólnie znane**.

Mniej znane są **przykre skutki przy legających podwiązki, powodujących czasami żyłki, a najmniej znany jest zgubny wpływ szelek na dzieci i dorastającą młodzież**. Obraz **dumnego dzieciaka z pierwszych swych szelek jest obrazem znanym, cieszy się matka ze swego pseudodorosłego syna, smuci się jednak na widok jego lekarza**. Młody taki pan **wdziewa często spodnie starszego brata, a że spodnie te zwyczajnie są za długie i szerokie, to**

stara się te różnice wyrównać **szelkami, które nie zawsze są z materiału elastycznego**. Materiał zaś **nieelastyczny naciska na barki i powoduje ich wykrzywienie, a co zatem idzie, częsty niedorozwój klatki piersiowej i skrzywienie kręgosłupa**. Guziki często opadają, a wtedy **młody taki pan obie pętle umieszcza na jednym guziku, a co zatem idzie, obciąża nierównomiernie barki i powoduje ich niedorozwój**.

Szelki tedy są **dla dzieci i dorastającej młodzieży szkodliwe, o ile nie są z materiału bardzo elastycznego**. Najlepiej jednak jest **szelki w ogóle nie używać w okresie rozwoju, a natomiast używać t. zw. spodni na stanikach**.

Czy kofeina szkodzi potomstwu?

Lwów, 16 grudnia.

Głównym składnikiem kawy jest **kofeina, znany ogólnie i najbardziej rozpowszechniony narkotyk**. Jako narkotyk nie jest oczywiście **kofeina objęta dła ustroju**. I dlatego **zrozumiałe są bardzo ciekawe badania, które prze prowadził Stieve z Instytutu anatomicznego w Halle na królikach, by rozstrzygnąć pytanie, czy kofeina szkodzi naszemu potomstwu**. W tym celu **podawał wspomniany uczony królikom trujące dawki kofeiny i przekonał się, że objawom przewlekłego zatrucia kofeiną towarzyszą też zmiany zanikowe, tak w męskich, jakoteż żeńskich narządach rozrodczych**. Potomstwo królików, z których — **obojętnie, czy męskie, czy żeńskie — przyjmowało kofeinę, przychodziło na świat zdrowe, jednakowoż 72—74% tego potomstwa ginęło już w pierwszym tygodniu**. Przy podawaniu zaś kofeiny w czasie ciąży **rodziły się króliki zdrowe, matki pozostały przy ży-**

ciu, zmniejszała się jednak **wybitnie płodność**. Oczywiście tedy **wpływ kofeiny na narządy rozrodcze królików**.

Uszkodzenia rozrodczych narządów powoduje **kofeina tylko w tym wypadku, gdy dawka kofeiny wynosi 0,1 na kilogram wagi, co odpowiadałoby 5—8 gramom u człowieka**. Filiżanka zaś **silnej czarnej kawy zawiera 0,1 do 0,15 g kofeiny**. A jednak **możliwy jest wpływ szkodliwy kofeiny na ustrój człowieka ze względu na to, że wrażliwość na kofeinę jest u człowieka wybitnie większą, aniżeli u królików**.

Jak to ongiś z hygieną bywało.

Lwów, 16 grudnia.

Przyglądając się **dawnym sztychom i malowidłom, obrazującym przepych dawnych dworów książęcych i królewskich, mało komu przyjdzie na myśl, że pod pięknem ałasów, jedwabów i**

drogich kamieni krył się **brud**.

W 16. czy 17. wieku **jadali książęta wprawdzie ze srebrnych czy złotych mis, ale jadaliby jednak z nich we czworo czy pięcioro, a mięso brudnymi rączkami wydobywali osobiście, jako że łyżek ani widelców nieznano**.

A gdy **książę Montosier wprowadził zwyczaj jadać z osobnej misy i to łyżką, okrzyczano go dziwakiem**.

Za czasów **Moliera damy z arystokracji zmieniały raz na miesiąc bieliznę, a chusteczek do nosa w ogóle nie znano**.

Ciała i **najdostojniejszych wydawały tak przykrą woń, że i najdroższe esencje nie wiele pomagały**.

Na przykrą woń **królów Francji skamżyły się żony Franciszka I. i Ludwika XIII**. Na **biesiadach, przyjęciach mieli wszyscy głowy nakryte, bo pod kapeluszkami były nie tylko peruki, ale i pasorzyty i to w bardzo obfitej liczbie**. W roku 1667 **poraz pierwszy zamiatano ulice Paryża, a na pamiątkę tego wiekopomnego czynu bito medale pamiątkowe**. Ulice były **nieoświetlone**. Po raz pierwszy **oświetlono ulice Paryża w roku 1667, w Londynie 1668, a w roku 1669 w Berlinie**. Kamalizacja i **wodociąg były przodkiem naszym obce, jakkolwiek znali je już Rzymianie**.

Podziwiamy **kolej żelazną, aeroplany i radio, a zapominamy, że czysta koszula, widelce i nóż, czysta woda, kąpiele, kamalizacja, wodociąg i chodnik, to też zdobycz właściwie ostatniego stulecia**.

Skrzynka zdrowia.

Członek Kasy Chorych w Chodorowie. Schorzenie, o którym Pan pisze, nie nadaje się do **leczenia szpitalnego i dlatego zgodnie z ustawą nie przyjął Pana do szpitala**. Rozumiemy, że **choroba ta jest dla Pana przykra, że Pan wskutek niej jest do pracy niezdolny i że z braku odpowiedniego specjalisty nie może się Pan na miejscu zamieszkania wyleczyć**. W myśl ustawy o **Kasach Chorych obowiązana jest jednak Kasa Chorych w Gh. wysłać Pana do Okręgowego Związku Kas Chorych we Lwowie, która powołana jest do leczenia tak zwanych chorych ambulatoryjnych, tj. nie nadających się do leczenia szpitalnego, a wymagających leczenia chorób, powodujących niezdolność do pracy**. Niechże Pan się **zwróci do lekarza kasowego, a ten napewno Pana wysle do Okręgowego Związku Kas Chorych we Lwowie**. Organem nadzorczym Powiatowych Kas Chorych z ramienia Ministerstwa Pracy nie jest **Starostwo, ale Okręgowy Urząd Ubezpieczeń we Lwowie**.

Prawda we Lwowie. Wiek nie stoi na przeszkodzie **przyjmowania wspomnianego lekarstwa, o ile oczywiście przypisał je lekarz**.

F. J., Lwów. Metod leczenia jest wiele. W grę jednak **wchodzi, czopki lub zabieg operacyjny**. Zabieg operacyjny jest **jednak ostatecznością**. Czopki same często **prowadzą do celu**. Dbać należy o **miękki stolec**. O schorzeniu tem **jeszcze obszerniej w jednym z najbliższych dodatków napiszemy**. Schorzenie to **wchodzi w zakres chirurga,**

VII. Lista uczestników Konkursu świątecznego „Gazety Porannej“.

Lwów, 16 grudnia.

3721 Kurmanowiczowa Zólkiew, 3722 Ada Scherer Lwów, 3723 Marja Wyrwa Lwów, 3724 Wilhelm Pöckl Lwów, 3725 Emil Humniecki Lwów, 3726 Jadwiga Paszkowska Lwów, 3727 Zygmunt Kustyłowicz Lwów, 3728 Antoni Gaweł Lwów, 3729 Stanisława Grzywaczówna Lwów, 3730 Józefa Thalowa Lwów

3731 Romana Gergowiczówna Lwów, 3732 Dyonizy Kuliński Lwów, 3733 Marcela Zimmermann Lwów, 3734 Anna Glatkówna Lwów, 3735 Ludwik Wierzchowski Lwów, 3736 Dr. Ignacy Wiess Lubyca Król., 3737 Marja Grotus Baranowicz, 3738 Menasche Stengel Tyśmienica, 3739 Mr. Stefan Bogaacki St. Sambor, 3740 Emilja Waldman Stanisławów

3741 Marcin Korybka Równa, 3742 Józef Niwiński Rypne, 3743 Kamilla Maksymowiczówna Rypne, 3744 Irena Zielińska Rypne, 3745 Hipolit Popiel Skalań, 3746 Władysław Jasiński Truskawiec, 3747 Stanisław Jędrzejczak Jaryczów nowy, 3748 Grzegorz Przystawa Rawa Ruska, 3749 Jan Pawlusiewicz Nadwórna, 3750 Marjan Starzyk Brosznów

3751 Józefa Glińska Schodnica, 3752 Wincenty Przybysławski Złoczów, 3753 Rudolf Dietrich Stryj, 3754 Józef Rotfeld Stryj, 3755 Jan Jakubowski Stryj, 3756 Antoni Pyć Stryj, 3757 Marja Pjatkowska Stryj, 3758 Jakób Bienstock Stryj, 3759 Michał Wierzbicki Stryj, 3760 Anka Hamerówna Stryj

3761 Henryka Pałsternakowa Stryj, 3762 Antoni Kosiński Horodenka, 2763 Salka Adlerówna Białokrynica, 3764 Jadwiga Werłówna Biała, 3765 Ludwik Iwanicki Lwów, 3766 Zofia Skarszewska Lwów, 3767 Anna Semerga Tarnopol, 3768 Piotr Hnatyszak Lwów, 3769 Andrzej Kwiatkowski Lwów, 3770 Bernard Werter Drobobycz

3771 Stefanja Warchał Stanisławów, 3772 Henryk Preibsch Tarnopol, 3773 Stanisław Chorążkiewicz Skole, 3774 Wanda Pichlerówna Kamionka strum., 3775 Zofia Wolczukówna Drobobycz, 3776 Eugenia Moczorodyńska Drobobycz, 3777 Fryderyka Donu Lwów, 3778 Henryk Turnschein Truskawiec, 3779 Mozes Haber Stryj, 3780 Jadwiga Komarnicka Drobobycz

3781 Marja Łabkówna Lwów, 3782 Walerja Ornatowska Tarnopol, 3783 Zofia Thel Sambor, 3784 Czesław Wiśniewski Dobromil, 3785 Michał Szmarek Karpaty p. Duba, 3786 Zygmunt Seharag Zborów, 3787 Józef Fenchel Jarosław, 3788 Paweł Schlichter Kamionka strum., 3789 Jerzy Kłosowski Przemysły, 3790 Mania Andermanówna Budzanów

3791 Adam Lerch Krakowice, 3792 Elijasz Selinger Żydaczów, 3793 Józefa Markowa Truskawiec, 3794 Albertyna Markiewiczowa Chłaple, 3795 Juljan Kuna Kamionka strum., 3796 Bożena Tyńska Lwów, 3797 Zygmunt Kamiński Podhajce, 3798 Dr. B. Hammerschmidt Gródek Jag., 3799 Meja Senzerówna Brosy, 3800 Eugenia Stejnówna Lwów

3801 Władysław Kłosz Drobobycz, 3802 Józef de Vorelli Piva Lwów, 3803 Walerja Petrów Lwów, 3804 Natan Lauffer Przemysły, 3805 Józef Staszko Tarnopol, 3806 Posterunek P. P. Kańczuga, 3807 Tadeusz Szelięga Rzeszów, 3808 Hanna Rittel Przemysły, 3809 Jadwiga Tokarzówna Przemysły, 3810 Nusja Warchałowa Przemysły

3811 Stanisław Wimuth Kołomyja, 3812 Elżbieta Langnerówna Lwów, 3813 Basja Freiwillich Lwów, 3814 Walerjan Bocheński Przemysły, 3815 Michałina Werchacka Lwów, 3816 Miroslaw Kalba Brzeżany, 3817 Elza Frühling Podhajce, 3818 Marja Jurneckówna Przemysły, 3819 Eugenia Krebsówna Przemysły, 3820 Jan Chrusciel Dżuryn

3821 Godel Felschuh Buczacz, 3822 Zygmunt Widawski Jarosław, 3823 Janina Kulecka Sambor, 3824 Juljan Szulc Borysław, 3825 Ella Landesberzanka Budzanów, 3826 Władysław Karp Borysław, 3827 Mechel Bernstein Jezierzany, 3828 Grzegorz Rasiewicz Stanisławów, 3829 Ludwik Lipiński Lwów, 3830 Ferdynand Schweiger Starysław

3831 Stanisława Zielińska Jarosław, 3832 Jan Radoniewicz Dubiecko, 3833 Fela Kanner Dubiecko, 3834 Franciszek Chrudysta Rawa Ruska, 3835 Karolina Graperówna Lwów, 3836 Marjan Byrka Sambor, 3837 Józefa Nacherowa Lwów,

3838 Kazimierz Terlikowski Przemysły, 3839 Kap. Jan Silhan Radziechów, 3840 Józef Szechiński Wjtków

3841 B. Pellich Radziechów, 3842 Bernard Altheim Stryj, 3843 Stefanja Grohewska Łańcut, 3844 Włodzimierz Nakoneczny Lwów, 3845 Lusja Weintraubówna Drobobycz, 3846 Marcin Schor Lwów, 3847 Józef Wieszka Zborów, 3848 Julja Tyczyńska Skole, 3849 Aleksander Malinowski Krzemieniec, 3850 Ferdynand Moskałewski Przemysły

3851 Bogusław Barański Lwów, 3852 Adam Kroker Lwów, 3853 Fryderyka Mossar Lwów, 3854 Helena Schreier Tarnopol, 3855 Henryk Dołobowski Sambor, 3856 Fryderyk Knipfenberg Borek, 3857 Bronisław Reichel Lwów, 3858 Edward Huček, Chodorów, 3859 Regina Haarówna Bohorodczany, 3860 Jerzy Helski Glińsko

3861 Posterunek P. P. Szkoło, 3862 Józef Serbin Kałusz, 3863 Józef Biłski Czernichów, 3864 Jerzy Zurawowski Stryżów, 3865 Helena Jakimowiczówna Sambor, 3866 Adw. dr. L. Bresticzker Mielnica, 3867 Frydzyk Hochmay Stanisławów, 3868 Michał Radecki Przemysły, 3869 Bert Gnsberg Stryj, 3870 Izabella Tarnawska Katowice

3871 Gizela Gold Lwów, 3872 J. Dzie-dziec Złoczów, 3873 Marja Strzelecka Sanok, 3874 Jan Topko Brody, 3875 Luba Kulikówna Kosów, 3876 Irena Budzyło Kołomyja, 3877 Michał Wasylec Głęboczek, 3878 Wacław Chrusciński Buców, 3879 Władysław Dobrzański Sokowa, 3880 Bronisława Zimetówna Jezierzany

3881 Rudolf Radoń Lwów, 3882 Marja Rejtorówna Sanok, 3883 D. St. Hayder Poruczyn, 3884 H. Kaczmarek Lwów-Zamarstynów, 3885 Izabella Tymcik Dubiecko, 3886 Lola Fischowa Sokal, 3887 Charlotta Herbert Czarneckie, 3888 Waldemar Markowski Sokal, 3889 Rozalja Szupńska Wareż, 3890 Emalja Szulcowa Rozalin

3891 Grzegorz Szczytko Turka, 3892 Wiktor Lochman Jaworów, 3893 Danuta Tabęcka Tłumacz, 3894 Władysław Kozak Sokół, 3895 Jan Błażas Husiatyn, 3896 Józef Abrahamowicz Sidorów, 3897 Antoni Kolszy Dorozów, 3898 Stanisława Soltyskówna Łąka, 3899 Sala Rauch Szczerzec, 3900 Bronisława Bułowa Tarnopol

3901 Gustawa Urbanowicz Bolechów, 3902 Dmytro Michał Bania Kobowska, 3903 Irena Olpińska Lwów, 3904 Marja Ornatowska Ławoczne, 3905 Józef Pank Ratyszcz, 3906 Franciszka Stronerowa Jaremeze, 3907 Piotr Lysy Lanczym, 3908 Jonel Carreumarescu Nadwórna, 3909 Antonina Loeb Złoczów, 3910 Bohdan Antoni Złoczów

3911 Anna Ujbel Jarcowce, 3912 Jan Blaszcuk Czernelica, 3913 Bazyli Hill Bolszowce, 3914 Tusia Żelazkiewicz Bolszowce, 3915 Stefanja Bilicz Stanisławów, 3916 Anjela Stenzel Śniatyn, 3917 Abraham Geller Stanisławów, 3918 Mikołaj Korwacki Kołomyja, 3919 Juljus Heller Podhajce, 3920 Danuta Dworska Stanisławów

3921 Krzysia Baranówna Zólkiew, 3922 Władysław Staszczek Stanisławów, 3923 Bronisław Kozłowski Brody, 3924 Janina Wilderowa Stanisławów, 3925 Stanisław Zarzecki Kuty, 3926 Dr. Rothstein Jarosław, 3927 Julja Brzozówna Hrubieszów, 3928 Ryszard Fischer Tarnopol, 3929 Włodzimierz Suryń Krosno, 3930 Mykijka Bazyli Przemysły

3931 Leon Hrehorowicz Brody, 3932 Roman Pacholak Mraźnica, 3933 Maks Hauptman Drobobycz, 3934 Neubyczówna Skole, 3935 Aleksandra Hermanówna Borysław, 3936 Ł. Widamski Olszanica, 3937 Władysław Zygo Klimec, 3938 Janina Szulicka Drodzowice, 3939 Regina Krymowa Mosty Wielkie, 3940 Marjan Gołuch Drobobycz

3941 Zefiryna Kątnik Turka, 3942 Jakób Koppel Drobobycz, 3943 Irena Gończarczykówna Tarnopol, 3944 Zenobia Wachjanynowa Rogozno, 3945 Leon Popiel Jaworów, 3946 Bronisław Kwitniowski Cjeszanów, 3947 Inż. Stefan Cypser Bolechów, 3948 Anna Gottwald Grzymałów, 3949 Franciszek Szostak Moszczanica, 3950 Karolina Herscherowa Tarnopol

3951 Wanda Zajęczkowska Tarnopol, 3952 Leon Misjak Tarnopol, 3953 Teofil Schmiedel Ryszkowce, 3954 Albina Langowa Trembowa, 3955 Antonina Roszcza

kowska Mogilnica, 3956 Emil Kamiński Borszczów, 3957 Włodzimierz Hnatjuk Worwołice, 3958 Miroslawa Guttmanówna Sokal, 3959 Ludwik Michalik Zaleszczyki, 3960 Janina Koszówna Stryj

3961 Ignacy Wersty Stryj, 3962 Marja Kwiatkowska Kołomyja, 3963 Józef Czuraj Stryj, 3964 Leon Haniewicz Holodenska, 3965 M. Pytlowany Lwów, 3966 B. Tillemann Drobobycz, 3967 Olimpia Martynowicz Tuslanowice, 3968 Marjan Gronik Krakowice, 3969 Helena Danecka Krynica, 3970 Bronisława Kisielska Seniczów

3971 Stefanja Pozakowska Łuków, 3972 Marja Pruchnicka Kosów, 3973 Inż. Bolesław Sączkowski Lwów, 3974 Stefania Slogowa Trepcza, 3975 Wacław Nowak Sanok, 3976 Eugenjusz Barg Kołodziejówka, 3977 Kazimierz Sługocki Jaworów, 3978 Jan Figurak Strzyżów, 3979 Marjan Telcja Stanisławów, 3980 Antoni Sygnatowicz Dżuryn

3981 Jadwiga Kaczorówna Lwów, 3982 Maks Leichter Przemysły, 3983 Dr. R. Felj Radomyśl, 3984 O. Zlotowicz Turka, 3985 W. Piróg Cizowlas, 3986 Stefanja Figurowa Ksawerówka, 3987 Ojzjasz Feldman Przemysły, 3988 Anna Krukiewicz, Czortków, 3989 Zofia Runiewiczówna Kopyczyńce, 3990 Zofia II, Lechowiczowa Czortków

3991 Marja Olszewska Kuty, 3992 Danuta Kolankowska Borszczów, 3993 Józef Husar Stebnik, 3994 Marja Mochówna Podkamień, 3995 Władysław Czerny Kraków, 3996 Janina Guzowa Tarnopol, 3997 Stanisław Józwick Stanisławów, 3998 Seweryn Smiszkiwicz Niżankowice, 3999 Roth, Sielbersusch, Mielnica, 4000 Bronisław Kamiński Tarnopol

4001 Magdalena Klęsk Lwów, 4002 Franciszka Zahajkiewicz Lwów, 4003 Antoni Zahajkiewicz Lwów, 4004 Stefanja Ustrycka Lwów, 4005 Alicja Honheiserówna Lwów, 4006 Franciszka Bielecka Lwów, 4007 Jana Dorota Lwów, 4008 Irena Ostrowska Lwów, 4009 Anna Weberówna Lwów, 4010 Herman Gross Lwów

4011 Włodzimierz Karduba Lwów, 4012 Zygmunt Moszyński Lwów, 4013 Kazimierz Kachman Lwów, 4014 Władysław Klimeszewski Dobrzany, 4015 Józefa Ruczałkówna Lwów, 4016 Runa Rechenówna Lwów, 4017 Felicja Furmańska Lwów, 4018 Janina Hrabelówna Lwów, 4019 Anastazja Manacka Lwów, 4020 Zbigniew Dżuganowski Lwów

4021 M. Szewczyk Lwów, 4022 Marjan Kmija Lwów, 4023 Stefania Bułakówna Lwów, 4024 Antoni Pałka Wjnniki, 4025 Marja Feldman Lwów, 4026 Bronisława Mianowska Wólno, 4027 Krzyszofa Serdynska Lwów, 4028 Juljan Nowicki Lwów, 4029 Stanisław Mazurkiewicz Lwów, 4030 Stefan Jankiewicz Lwów

4031 Maks Kirschenbaum Lwów, 4032 Dominik Piekarski Rychyce, 4033 Stanisław Szeremeł Złoczów, 4034 Adam J. Paraszczak Jarosław, 4035 Nusja Brendlówna Przemysły, 4036 Ludw. Maruszczak Stanisławów, 4037 Jan Skomorowski Piotycz, 4038 Janina Kolihoppowa Lwów, 4039 Olga Kulikowa Błka szlachecka, 4040 Wiktorja Friedlowa Zadwórze

4041 K. Schweiner Przemysły, 4042 Stanisław Wojciechowski Stanisławów, 4043 Ryszard Stern Złoczów, 4044 Adolf Krzyżanowski Zólkiew, 4045 Leopold Szembercki Lwów, 4046 Władysław Patraszewski Lwów, 4047 Wiktorja Dmytrów Zborów, 4048 Antoni Rotyński Zakopane, 4049 Władysław Kunurkiewicz Lwów, 4050 Amalja Beerówna Jarosław

4051 Madzia Benkendorf Majnić, 4052 Amalja Bobikiewicz Jarosław — 4053 Z. Nowakowska Złoczów, 4054 Konrad Bodnar Koropiec, 4055 Józef Wilezyński Drobobycz, 4056 Agata Chometh Drobobycz, 4057 Olga Chwałbińska Tarnopol, 4058 Karol Korcył Mikuliczyn, 4059 Józef Kozłowski Śniatyn, 4060 Marjan Truttino Lwów

4061 Władysław Łopuszański Smorze, 4062 Krzysia Szediwy Złoczów, 4063 Stanisław Stefanicki Cholebów, 4064 Tadeusz Szaletyński Stryj, 4065 Teresa Bisanzowa Lwów, 4066 Stanisława Strowska Lwów, 4067 Stanisław Teliczek Lwów, 4068 Marja Brojakowska Bitków, 4069 Ir. Hieżykówna Lwów, 4070 Julja Kozakowa Bitków

4071 Jan Zaleski Borysław, 4072 Jadwiga Łopuszańska Lwów, 4073 Augusta Landau Lwów, 4074 Emanuel Kom Ko-

łopnica, 4075 Mejer Glasberg Stanisławów 4076 Ferdynand Butz Tarnopol, 4077 Walhelm Hüpscher Zaleszczyki, 4078 Jaśko Gubrynowicz Lwów, 4079 Jadwiga Demczukówna Sasów, 4080 Józef Huzaski Brzuchovice

4081 Józefa Tarnawska Olszanica, 4082 Herman Leinwand Przemysły, 4083 Stanisław Kroker Lwów, 4084 Anjela Kornecka Lwów, 4085 Jan Rogalski Hinowice, 4086 Samuel Fürber Przemysły, 4087 Marja Krzyżanowska Brzeżany, 4088 Józef Klucznik Kożice, 4089 Włodzimierz Szymański Lwów, 4090 Jadwiga Hellowa Lwów

4091 Zofia Baszyńska Skopówka, 4092 Helena Dziukowicz Sambor, 4093 Zofia Szczurkowska Krościenko, 4094 Bronisław Hirczak Czortków, 4095 Mieczysław Iwanicki Lwów, 4096 T. Krzyżewski Lwów, 4097 Sławek Paszkowski Poznań, 4098 Stanisława Smalowa Bóbrka, 4099 Antoni Stręgl Lwów, 4100 Franciszek Karas Uhnów

4101 Urszula Kozakiewiczówna Lwów, 4102 A. Schromowa Lwów, 4103 Rozalja Hłodowańska Horodłowiec, 4104 Marja Batalionówna Stryj, 4105 Lucja Kufaj Drobobycz, 4106 Stanisław Wielkopolski Brzeżany, 4107 Bronisława Zielińska Lwów, 4108 Helena Gawecka Lwów, 4109 Józefa Kuskowska Lwów, 4110 Jan Bluzowski Lwów

4111 Anjela Wittmann Lwów, 4112 Kazimiera Kofmannowa Lwów, 4113 Henryk Fried Lwów, 4114 Julja Fenczyk Lwów, 4115 Luwika Rakuss Lwów, 4116 Tadeusz Oleńczuk Lwów, 4117 Antonina Dick Lwów, 4118 Jerzy Dick Lwów, 4119 Tadeusz Wolkien Lwów, 4120 Antonina Uruska Lwów

4121 Blanka Silbermanówna Lwów, 4122 Sabina Fläschner Lwów, 4123 Zdzisław Rutkowski Wonnicki, 4124 Ludmilla Dydowa Lwów, 4125 Marja Kadłecowa Lwów, 4126 Tadeusz Zaczek Lwów, 4127 Adam Domiczek Lwów, 4128 Józef Majzier Lwów, 4129 Józef Folek Lwów, 4130 Michał Wendal Lwów

4131 O. Baczyńska Lwów, 4132 Karolina Baniakowa Lwów, 4133 Anjela Bobrowska Sokal, 4134 Kamila Paszkowiczowa Lwów, 4135 Walerjan Borszowski Siemnica Różana, 4136 Bronisław Szyzko Dolina, 4137 Zbigniew Janicko Przemysły, 4138 Jan Turczaniewicz Kopyczyńce, 4139 Genia Bertisch Stanisławów, 4140 Józef Jachimowski Stanisławów

4141 Anjela Tomczakowa Zgierz, 4142 Michał Zalej Lubaczów, 4143 Franciszek Simon Lwów, 4144 Inż. Teodor Śpiewak Borki Małe, 4145 Kazimierz Krusak Tarnopol, 4146 Wincenty Miarczyński Stanisławów, 4147 Józef Silber Trembowa, 4148 Maks Rawicz Tarnopol, 4149 Anna Begleiter Sambor, 4150 Stanisław Piekarczyk Buczacz

4151 Emil Bilgoraj Czortków, 4152 Andrzej Jakubowski Lwów, 4153 Bruno Feingold Przemysły, 4154 Eleonora Karsten Jarosław, 4155 Beata Semil Borysław, 4156 Kazimiera Kokozowska Przemysły, 4157 Karolina Rubinowska Szczerzec, 4158 W. Adamowicz Brody, 4159 Alina Wachnianin Lwów, 4160 Sabina Rosenberg Kamionka Strum.

4161 Seweryn Kirschenbaum Lwów, 4162 Józefa Porwiszówna Stryj, 4163 Regina Weiss Borysław, 4164 Zofia Wojtowiczówna Lwów, 4165 Marja Kopyłowa Lwów, 4166 Adam Gwóźdź Przemysły, 4167 Józef Nucowski Rzesna Polska, 4168 Bronisława Gottsówna Jarosław, 4169 Bronisław Szymonowicz Uhrynów, 4170 Marja Kleoander Lwów

4171 Jan Szydłowski Krechowice, 4172 M. Wróblówna Olyniowice, 4173 Roman Gasiel Krechowice, 4174 Stanisław Kilnar Bohorodczany, 4175 Franciszka Fitzowa Luczyce, 4176 Marja Haubrichówna Lwów, 4177 Jan Kram Żydaczów, 4178 Emil Vogel Jaworów, 4179 Lubomir Pryhar Ludwikówka, 4180 Władysław Gliński Sokal

4181 Jadwiga Mykietyówna Stanisławów, 4182 Helena Małecka Drobobycz, 4183 Józef Koczorowski Nowe Siolo, 4184 Julja Mertzowa Kalna, 4185 Anna Jakubowska Kozłów, 4186 Anna Gadkiewiczowa Stanisławów, 4187 Matylda Singerówna Drobobycz, 4188 Emil Żukowski Śniatyn, 4189 Helena Kaszowa Nadwórna, 4190 Wasyl Szpak Rypne

4191 Leopold Michel Lwów, 4192 Emil Lisikiewicz Delatyn, 4193 Adolf Lescher Lwów, 4194 Heumina Rothbaum Rohatyn, 4195 R. Aptowitzerowa Dolina, 4196 R. Donnhelm Lwów, 4197 Stanisław Ciesła Lwów, 4198 Nusja Wechsterówna Kopyczyńce, 4199 Jan Waszków Strzyżki, 4200 Juljan Florczak Lwów

Uroczysta Akademia ku czci Marji Curie-Skłodowskiej.

Lwów, 16 grudnia.

(jp) Uroczysta Akademia, urządzona w dniu wczorajszym, staraniem Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet z wyższym wykształceniem, celem uczczenia wielkiej naszej Rodaczki, **Marji Curie - Skłodowskiej i propagandy budowy Instytutu radowego w Warszawie**, zgromadziła w sali ratuszowej liczną publiczność, wśród której znaleźli się reprezentanci najwyższych władz cywilnych i wojskowych, reprezentanci Wyższych Uczelni, świata lekarskiego oraz instytucji społecznych. Byli obecni: **wojew. Gołuchowski z małżonką, star. Eckhardt, kom. miasta prof. Nadolski, wicekom. prof. Obmiński i r. Frankowski, rekt. Un. prof. dr. Schramm, rekt. Polit. Weigel, rekt. Weter. Moraczewski, dr. Zgórski, dr. Kühn** oraz bardzo wielu przedstawicieli świata lekarskiego.

Akademję rozpoczął Chór Związu. Naucz. szkół powsz. odśpiewaniem hymnu Rzplitej, poczem **dr. Anna Eljaszówna** imieniem P. Stow. Kobiet z wyższym wykształceniem wygłosiła przemówienie, w którym przedstawiła istotę i znaczenie odkryć **Marji Curie Skłodowskiej**. Po wywodzie ściśle naukowym skreśliła dobrodziejstwa radu jako środka leczniczego w walce z rakiem, podkreślając następnie potrzebę poparcia w naszym społeczeństwie budowy Instytutu radowego w Warszawie, aby kraj ojczysty na równi z innymi państwami mógł korzystać z doniosłych odkryć wielkiej Polki.

Imieniem świata naukowego przemówił **prof. dr. Stanisław Loria**, kreśląc epokowe znaczenie odkryć małżon

ków Curie, które wiedzę chemiczną popchnęły na zupełnie nowe tory.

Na zakończenie Akademii, która

miała charakter bardzo podniosły, Chór Zw. naucz. szkół powsz. odśpiewał „Polonez” Moniuszki.

Poświęcenie i otwarcie Domu Oświatowego na Persenkówce

Lwów, 16. grudnia.

(jp) W organizacji życia społecznego na przedmieściach Lwowa chlubne miejsce zajmuje praca Leatru i Chóru Ludowego na Persenkówce. Dzień wczorajszy stanowił nowy etap tej działalności, a mianowicie nastąpiło wczoraj uroczyste poświęcenie i otwarcie własnego Domu Oświatowego, który bę dzie odtąd skupiał życie kulturalne mieszkańców Persenkówki.

Piękna ta uroczystość rozpoczęła się o godz. 9.30 solenną Mszą św. w kościele parafjalnym św. Mikołaja, którą na intencję owocnej pracy i rozwoju organizacji odprawił ks. prałat Sokółowski.

Następnie o godz. 4-tej popołudniu odbyło się przy uczestnictwie reprezentantów władz i organizacji

jakoteż mieszkańców Persenkówki poświęcenie Domu Oświatowego, którego dokonał ks. prałat Sokółowski, poczem wygłosił piękne przemówienie, wskazując na cele, jakim ma służyć ta nowa placówka.

Po przemówieniach na zakończenie uroczystego dnia odegrał zespół Teatru i Chóru Ludowego w Persenkówce obrazek sceniczny L. Rydla: „Z dobrego serca”. Podczas uroczystości przygrywała orkiestra własna organizacji.

Dom oświatowy, położony przy gościńcu Stryjskim, naprzeciw Państwowych Zakładów obróbki drzewa, odpowiada w zupełności swemu celowi, obszerna sala i należyte urządzenie pozwolą na pomyślny rozwój tej pożytecznej placówki kulturalnej.

Ponowne ekscesy w cerkwi wołoskiej wywołane przez z studentów ukraińskich.

Lwów, 16. grudnia.

(—) Wczoraj popołudniu cerkiew Wołoska przy ul. Ruskiej była

ponownie widownią gorszących zjaws, wywołanych przez ustawiczny antagonizm ukraińsko-staroru-

APO-LO! Jeszcze kłótki **VILMĄ BANKY** czas wspinał arcydzieło z

p. t. **Pod Pregierzem Hańby** — Zniżki ważne!

Łetki wypadków przy zdjęciach potopu. — Na większe sensacje, jakie dotąd widziano, niedorównują olbrzymim katastrofom i zniszczeniu, jakie spowodował **ARKA NOEGO** Wkrótce **„LEW”** potop. **„APOLLO”**

NADESLANE

Kwiaty świeże
w donczkach i cięte
Dekoracyjne, aktusy, Agawy

FEJLETON „GAZ. POR.” z 17. XII. 1929.

16

Tajemnica Szulera

Edgar Wallace

Kto nie zna „Plait”, nie zna Londynu. Jest to jeden z tych osobliwych lokali, do których na kontynencie nie prowadzi się „młodych osób”. Ale w Londynie, ani Baedekerze, ani w żadnym z doskonałych przewodników po stolicy, nie znajdziesz jego nazwy. Istnieje bowiem ustawa zabraniająca oczerniania.

— Oto Walker — obojętnie rzekł Angel. — Chwilowo go nie poszukują — przynajmniej w Anglii. A tam znów Frisco Kate — będzie w tych dniach zasądzony dożywotnie. Jimmy, czy nie znasz przypadkiem tego młodzianczka w jasno-brązowym garniturze?

Jimmy spojrział z ukosa na młodego człowieka.

— Nie całkiem — rzekł Angel. W Budapeszcie podczas wyścigów, w Jerozolimie w sezonie turystycznym, bogaty arystokrata węgierski, odbywający ciągle podróże ze względów zdrowotnych — oto, kim jest ten rzekomy nowicjusz.

— Dwuznacznie, niegramatycznie, ale przekonywująco — mruknął Jimmy.

— Poszukują go zresztą, mówiąc nawiasem! Angel ożywił się nagle.

— Jeśli pan ma zamiar urządzić scenę, to ja się ulatniam — rzekł Jimmy, odstawiając wypróżnioną szklanke.

Angel chwycił go za ramię. Do sali wszedł jakiś człowiek i rozglądał się wokół, jakby kogoś szukał. Pochwycił spojrzenie Jimma i drgnął. Następnie przepychając się przez ciżbę, podszedł do niego.

— Hallo, Jimm... Zamilkł raptownie na widok towarzysza Jimma i wsunął rękę do kieszeni.

— Hallo — Connor! — z rozbijającym uśmiechem przywitał go Angel. — Właśnie z panem pragnąłem się zobaczyć.

— O co chodzi? — burknął zagadnięty. Był silny, barczysty, o zwisających wusach.

— Ach, właściwie nic ważnego — z uśmiechem odrzekł Angel. — Poszukują pana Connora z powodu tej historii w Lagos, ale nie mam jeszcze dość materiału obciążającego. Proszę się nie obawiać.

Przybyły zbladł pod smagłą skórą, a ręką

chwycił się kantu stoła.

— Largos! — wymamrotał. — Co... co...

— Och — niema powodu do obawy — rzekł Angel z lekceważącym ruchem ręki. — Siadaj pan.

Wahał się przez chwilę, poczem usłuchał, siadając na krześle między tamtymi.

Angel rozejrział się wokoło. Niebezpieczeństwo, że mógłby ich ktoś podsłuchać, było tu nie większe, niż gdzieś w głębi pustyni.

— Jimmy — Angel trzymał go za ramię — powiedziałeś przed chwilą, że wyprzedziłeś wszystkich, gdyż znasz już tę wierszowaną zagadkę starego Reala. Tymczasem wcale nie masz tego pierwszeństwa, gdyż ja czytałem testament — a tak samo Connor.

Spojrzał swemu ociężałowemu sąsiadowi prosto w oczy.

— A oprócz was dwóch, jeszcze ktoś inny wspomniany jest w testamencie, jako ewentualny spadkobierca. Pewna dziewczyna. Ani na sekundę nie odrywał oczu od twarzy Connora. — Byłem ciekaw poznać tę młodą damę — ciągnął dalej Angel — i dziś popołudniu udałem się do Clapham, by jej złożyć wizytę.

Znów urwał. Connor nie odpowiadał, lecz miał oczy stale wbite w podłogę.

— Otóż udałem się do niej i dowiedziałem się, że tegoż popołudnia znikła w sposób zgoła tajemniczy.

Znów urwał.

(C. d. n.)

KRONIKA

16

GRUDNIA Poniedziałek Adelajdy

REDAKCJA BEZWARUNKOWO MANUSKRYPTÓW NIE ZWRACA

TEATR WIELKI:

Poniedziałek, 16 grudnia o godz. 7.30 „Księżniczka Chicago”, zmżkij ważne.
Wtorek, 17 grudnia o godzinie 7.30 „Księżniczka Chicago”, zmżkij ważne.

TEATR MAŁY:

Poniedziałek, 16 grudnia o godz. 7.30 „Adwokat i róże” gość, wyst. W. Brydzińskiego (tanj dzień — ceny zmżone).
Wtorek, 17 grudnia o godzinie 7.30 „Adwokat i róże” gość, wyst. W. Brydzińskiego (tanj dzień — ceny zmżone).

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

APOLLO: „Pod przegierzem hańby” z Wilmą Banky.
CASINO: „Zaginiony testament”.
CHIMERA: „Kaprys Księżnej”.
COLOSSEUM: „Tajemnica wagonu pocztowego”.
GRAZYNA: „Zar miłości”.
FATAMORGANA: „Jej pieprzek”.
KOPERNIK: „Pat i Pałachon”.
LEW: „Serce Uljeznicy”.
LUNA: Richard Dix „Tjm Me Coy”.
MARYSIENKA: „Pat i Pałachon”.
OAZA: „Trzykrotne wesele”.
PALACE: „New York w nocy” oraz zdjęcia z pogrzebu btp dra Reicha.
PASAZ: „Rex Bell obrońcą kobiet”.
PAN: „Noc miłości” — prawo pierwszej nocy.
POLONJA: „Sportowiec z miłości”.
PROMIEN: „Ostatni rozkaz”.
STYLOWY: „Następca tronu”.
UCIECHA: „Król przemysłników”.

Wiadomości teatralne.

Zmżkij ważne na „Księżniczce Chicago” na dziś, poniedziałek, dnia 16-go i jutro, wtorek, dn. 17-go bm. Mimo olbrzymich kosztów, wspaniałej wystawy, dyrekcja utrzymuje na te dwa przedstawienia ważność zmżkij.

3 tanie dni w Teatrze Małym. Chcąc uprzyściplnić publiczności zobaczenie pięknej komedji J. Szaniawskiego „Adwokat i róże” z występem W. Brydzińskiego dyrekcja znacznie zmżkij ceny na dziś, poniedziałek dn. 16, na 17 i 18-go bm. Są to zarazem 3 ostatnie występy znakomitego gościa warszawskiego.

Premjera „Erosa i Psyche” rozgłośnego dramatu J. Żuławskiego, odbędzie się nieodwołalnie w środę, dn. 18. bm. Główna rolę odtworzą p. Malanowicz, Guttner, Stępowski.

Z miasta.

(jp) Otwarcie Czytelni TSL i Akademja ku czci Elży Orzeszkowej. Podwójna ta uroczystość odbyła się wczoraj o godz. 11 w lokalu przy ul. Czarneckiego 1. Ze względów technicznych odkładamy dokładniejsze sprawozdanie z przebiegu Akademji, jakoteż przedstawienie znaczenia nowo powstałej placówki oświatowej, do następnego numeru.

Kronika policyjna.

(—) Włamanie i kradzieże. Michał Bergman zamieszkały ul. Rappaporta 7, doniósł policji, że nieznanemu sprawcy skradł z jego mieszkania po włamaniu się garderobę wartości 400 zł. — Z mieszkania Aleksandra Sokalskiego zam. Ochronki 7, skradziono wczoraj po włamaniu się gramofon, płyty i rewolwer wart. 660 zł. — Z wózka na ul. Sukstuskiej skradziono wczoraj na szkodę kupca Rudolfa Janjczka 108 tuzinów szminek wart. 800 zł. — Z wystawy sklepu

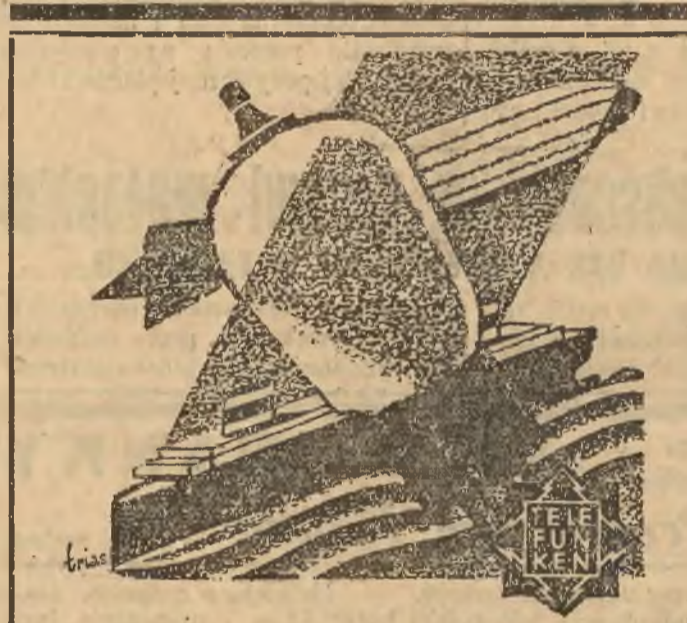
Marjana Kawłńskiego przy ul. Rutowskiego 7, po rozbiciu szyby skradziono wczoraj raglan, wyrządzając szkodę na kwotę 1400 zł. — Nieznany sprawca włamał się wczoraj do sklepu Rosenbauma i Heimana przy ul. Słowackiego 8. Co skradł, na razie nie stwierdzono. — Na szkodę Paulj Dziewońskiej zam. Kadetka 2, skradziono wczoraj z piwnicy 20 flaszek domowego wina, 15 flaszek soku różanego i 25 kg. jabłek wart. 300 zł.

(—) Aresztowania. Do aresztów policyjnych oddano wczoraj: Andrzeja Tomasika, ujętego na gorącym uczynku włamania się do mieszkania dozorczyń przy ul. Janowskiej 68, Marję Piekut i Annę Fleszarską za kradzież gotówki 200 zł na szkodę Jana Westaleckiego, Piotra Myszczyzyna, za kradzież ubrań z mieszkania Antoniego Gruszeckiego, Piotra Tyndalę poszukiwanego za kradzież, Jana Bednarza poszukiwanego za oszustwo oraz Petera Poenera, Salkę Szuster, Różję Rattner i Marję Chmiełewską za skupywanie rzeczy pochodzących z kradzieży.

Kącik radjowy.

PROGRAM AUDYCJI RADJOWYCH.

PONIEDZIAŁEK 16. GRUDNIA 1929.
WARSZAWA 1411 12.05 Maz. z płyt gram. 17.45 Muzyka lekka. 19.25 Muzyka z płyt gram. 20.30 Koncert. 22.35 Kom. PAT. 23.00 Muzyka salon. **KRAKÓW** 312 12.05 Koncert płyt gram. 16.45 Koncert płyt gram. **POZNAŃ** 334 13.05 Koncert gram. 17.45 Koncert instrum.-wokalny. **KATOWICE** 408 12.05 Koncert z płyt gram. 16.45 Koncert z płyt gram. **WILNO** 285 16.15 Muzyka popul. w wyk. zesp.

Odbiór dalekich stacyj
przez lądy i morza

na

LAMPACH - TELEFUNKEN

TELEFUNKEN

Dla kaźdej funkcji - stosowna lampa.

P. R. LIPSK 259 16.30 Koncert radjork. 19.30 Koncert ork. Filh. Drezn. 21.00 Wieczór Beethovenowski. **KOPENHAGA** 291 15.35 Koncert popul. 20.00 Koncert dmiński. **BRNO** 342 11.30 Płyty gram. 21.30 Kwintet na instr. dele. 22.15 Muzyka popul. **LONDYN** 356 14.00 Muzyka z hotelu Piccadilly, 19.45 Podstawy muz. (fort.)

OGŁOSZENIA.

KUPNO I SPRZEDAŻ
12 groszy za wyraz.

PIANINA nowe, znakomite zagraniczne nadeszły. Fortepiany prawie nowe pierwszorzędných fabryk sprzedaje pod gwarancją Hanak, Piłsudskiego 21, pierwsze piętro. 8893-10

ZAKIETY wełniane zł 12.—, Pullovery jedwabne 15, koszule 3, kombinacje strojne 5, pończochy 1 50 tylko w magazynie „Golf”. Lwów, Kilińskiego 1, 9261-25

YALE oryginalne amerykańskie zatraski zamki do wpuszczania oraz zamki do biurek amerykańskich poleca Rentschner, Legionów 37. 9169-10

JADALNIĘ okazjnie sprzedaje „Lamus”, Romanowicza 10. 9620-2

FORTEPIAN, pianino, harmonjum kupię zaraz, gotówką płacę. Piłsudskiego 21, pierwsze piętro, Hanak. 9633-5

ROZNE DONIESIENIA.
10 groszy za wyraz.

MEBLE na raty długoterminowe, oraz meble tapicerowane po cenach najniższych poleca najtańszy magazyn Lwów Kopernika 23. — Róg Wronowskiej. 9239-30

CZY SEJM będzie otworzony 5. grudnia niewiadomo, natomiast pewnem jest, że okulary, termometry itp. sprzedaje najtaniej „Optyka”, Piłsudskiego 19. 9028-10

NA ŚWIĘTA Firanki, kapy, garnitury, chodniki, dywany, koce, koldry, materace, pledy, portjery, karnisze — najtaniej poleca: **KAZIMIERZ SKIBINSKI** Lwów, Kopernika 4. Tel. 51-10 (tylko naprzeciw Szakowrona).

ZGINAŁ pies wilczur w kagańcu z nową obrozą i linewką, wabił się Nero. Łaskawy znalazca raczy zwrócić za wynagrodzeniem, Zielona 11, parter, Linkowa, między 2-4. 9623-2

KAPELUSZE i woale żałobne poleca Topolnicka, Pasaż Mikołajacha 1, piętro. 9354-2

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę wojskową i dowód osobisty wydany przez P. K. U. Stryj, Sanocki Paweł ur 1904. 9501-3

Kaźdemu bez poreki sprzeda „KA-TE” UL. SOBIESKIEGO 12 firma „KA-TE” Telef. Nr. 43-39.

MEBLE wszelkiego rodzaju NA DŁUGOTERMINOWE SPŁATY.

Na święta!

Wedliny najlepszej jakości czysto wieprzowe poleca firma

JANA COMIEGO

Lwów, ul. Łyczakowska 1, 15, tel. 26-51.
Wytwórnja ul. Zborowska 1, 44, tel. 48-72, 9369-3

Pszizel i rz-ogrodnik

(do malej pasieki i ogródka) obeznany w swoim fachu kawaler, pracowity, sumienny i bezwzględnie uczciwy będzie przyjęty od 1. lutego. Odpisy świadectw i warunki kierować Lwów, Piaskowa 1, 15 do właściciela. 9468

Porcelanę, Szkło, Kryształy

poleca najtaniej — firma **Helena BUK** dawniej AUGUST NIŻNIKIEWICZ Lwów, Hetmańska 6.

Bacžność Właściciele samochodów!

odnowić samochód — zremontować podwozie — polakierować karoserję systemem „DUCO” — naprawić lub zmienić tapicerowanie — można najlepiej i najtaniej w WARSZATACH SAMOCHODOWYCH I WYTWÓRNI KAROSERYJ firmy „ESHAPE” Lwów Łyczakowska 1, 27. tel. 58-41

CENY OGŁOSZEN: Za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy (szer. 30 mm.) ogłoszenie zwykłe za tekstem 15 gr. za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) nadzw. 40 gr. za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) po kronice 15 gr. za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) w tekście (kronika repertuarj) 55 gr. za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 70 gr. drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., kupno i sprzedaż za słowo 12 gr., matrymonjalne, korespondencje i prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 3 gr. Ogłoszenia drobne przyjmujemy tylko za gotówkę. Cała strona ogłoszeniowa 300 zł., cała strona tekstowa 600 zł., cała strona pod nagłówkami (11-za) 700 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru doliczamy 25 proc. Odpowiedzialność za terminowy druk nie przyjmujemy. Porta przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga: Kojmany ogłoszeniowe są podzielone na 8 lamowypalt) tekstowe na 4 lamowypalt).